QORAQALPOG‘ISTON RESPUBLIKASI STATISTIKA BOSHQARMASI

QORAQALPOG‘ISTON RESPUBLIKASI KORXONA VA TASHKILOTLAR DEMOGRAFIYASI BO‘YICHA MA’LUMOT

2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra
(fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz)

Ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi Davlat xizmatlari markazi ma’lumotlar bazasi asosida shakllantirildi

KORXONA VA TASHKILOTLAR FAOLIYATINING UMUMIY TAVSIFI

So‘nggi yillarda hukumatimiz tomonidan mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish, faol tadbirkorlik, innovatsion g‘oyalar va bunyodkorlik salohiyatini qo‘llab-quvvatlash orqali aholiga munosib hayot sharoitlarini yaratish, ishbilarmonlik muhitini yaxshilash, bandlikni ta’minlash bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirib kelinmoqda.

Xususan, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik mamlakatimiz iqtisodiyotining asosiy bo‘g‘ini hisoblanib, bugungi kunda mazkur sohani jadallik bilan rivojlantirish, tadbirkorlar faoliyatini qo‘llab-quvvatlash, ularning safini yanada kengaytirish va rag‘batlantirish bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirilyapdi.

Jumladan, 2024-yil 1-yanvar holatiga respublikada faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning soni (fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari) 25 928 tani tashkil etib, ulardan kichik korxona va mikrofirmalar 22 066 tani tashkil etdi.

Korxona va tashkilotlar to‘g‘risida umumiy ma’lumotlar

fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari, 1-yanvar holatiga ko‘ra, birlikda.

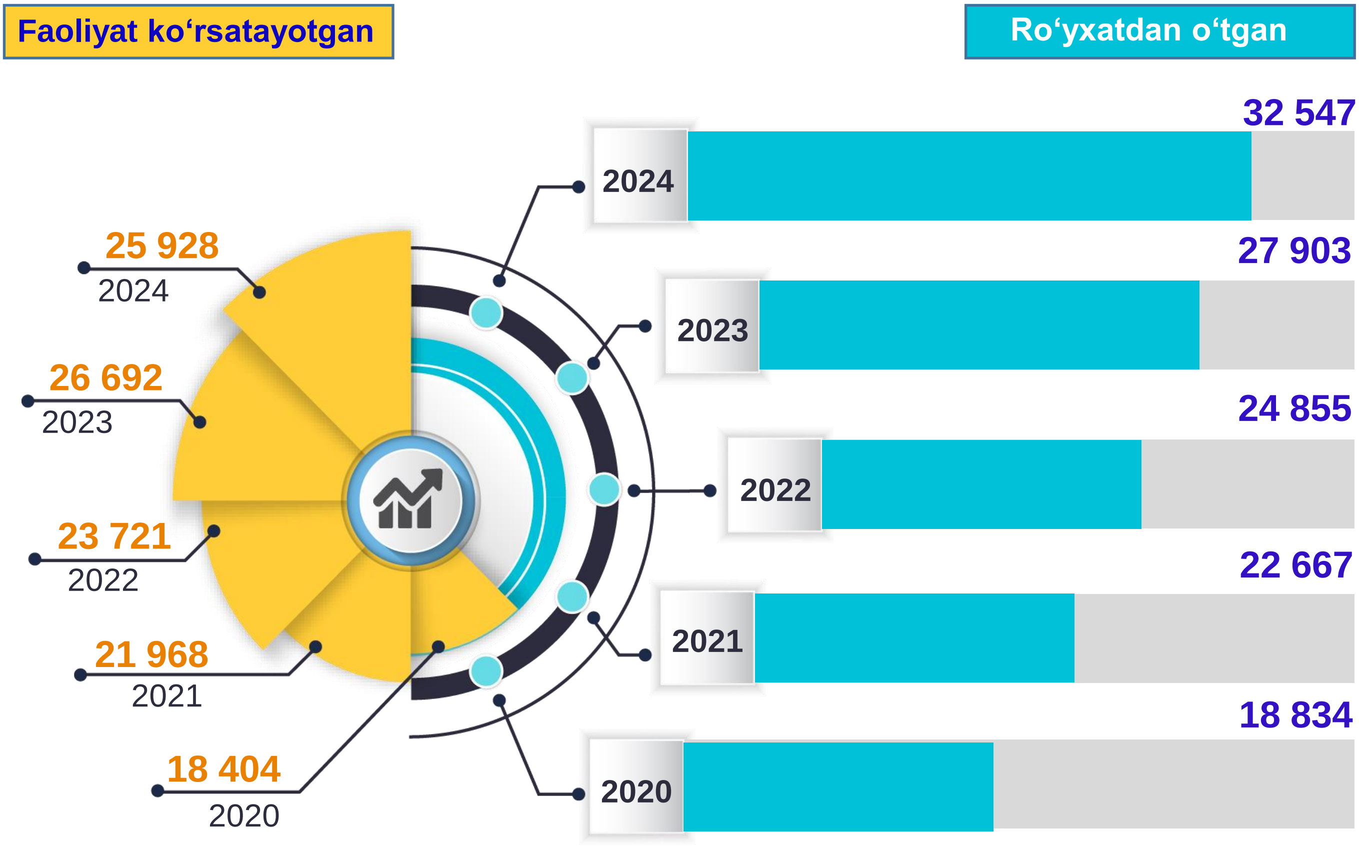

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar

2023-yil yanvar-dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

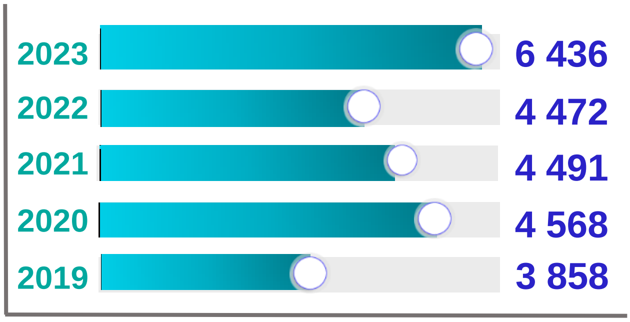

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

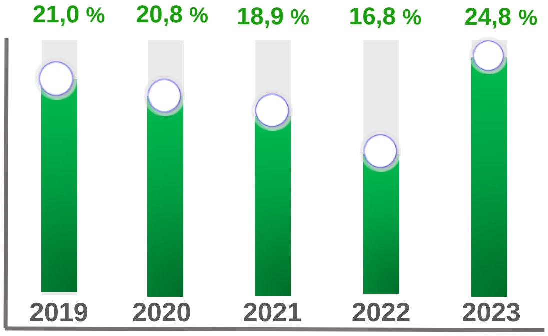

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

841
25,7 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

1 621
44,2 %

Sanoat

269
13,9 %

Qurilish

1 953
25,8 %

Savdo

204
20,6 %

Tashish va saqlash

339
25,1 %

Yashash va ovqatlanish

213
44,7 %

Axborot va aloqa

78
16,0 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

918
14,8 %

Boshqa turlar

2023-yil yanvar-dekabr oylarida yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar 6 436 soni 2022- yilning mos davri bilan solishtirilganda 1 964 taga ko‘payganligini ko‘rish mumkin.

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar sonining tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha 2023-yil yanvar-dekabr oylarida mas’uliyati cheklangan jamiyatlar 5 495 tani, oilaviy korxonalar 554 tani tashkil etgan.

Hududlar kesimida

Nukus sh.	1 339	20,3 %
Beruniy	615	28,4 %
Qo‘ng‘irot	519	32,0 %
To‘rtko‘l	514	19,7 %
Ellikqal’a	507	28,0 %
Amudaryo	530	24,5 %
Chimboy	315	26,9 %
Xo‘jayli	322	23,9 %
Kegayli	246	27,9 %
Shumanay	246	40,1 %
Qorao‘zak	229	29,1 %
Qonliko‘l	195	27,3 %
Nukus	192	19,9 %
Taxtako‘pir	231	40,5 %
Mo‘ynoq	170	24,0 %
Taxiatosh	174	22,0 %
Bo‘zotov	92	21,4 %

3 Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar

2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

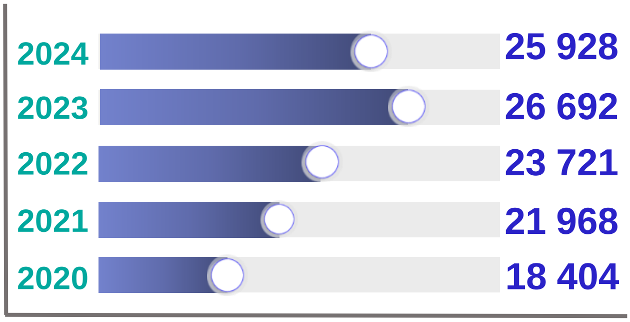

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

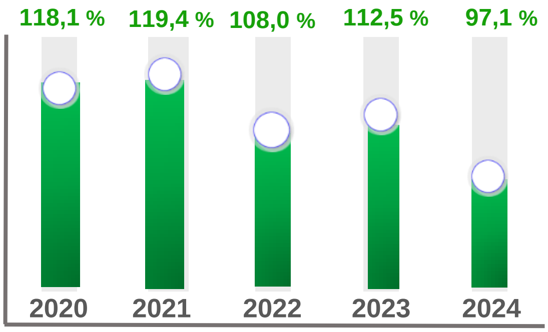

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

jamiga nisbatan ulushi

3 267
12,6 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

3 666
14,1%

Sanoat

1 931
7,5 %

Qurilish

7 569
29,2 %

Savdo

988
3,8 %

Tashish va saqlash

1 348
5,2 %

Yashash va ovqatlanish

476
1,8 %

Axborot va aloqa

487
1,9 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

6 196
23,9 %

Boshqa turlar

2024-yil 1-yanvar holatiga faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni 2020-yilning mos davriga (18 404 ta) nisbatan 7 524 taga ko‘payganligini quyidagi sohalarda korxonalar sonining sezilarli o‘sishi bilan ifodalash mumkin: savdo – 4 203 tadan 7 569 taga (o‘sish 3 366 ta), sanoat – 2 321 tadan 3 666 taga (o‘sish 1 345 ta) , qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida – 2 078 tadan 3 267 taga (o‘sish 1 189 ta).

Hududlar kesimida

Nukus sh.	6 583	Kegayli	881
To‘rtko‘l	2 606	Qorao‘zak	787
Beruniy	2 165	Taxiatosh	792
Amudaryo	2 163	Qonliko‘l	713
Ellikqal’a	1 812	Mo‘ynoq	708
Qo‘ng‘irot	1 621	Shumanay	613
Xo‘jayli	1 349	Taxtako‘pir	570
Chimboy	1 171	Bo‘zotov	429
Nukus	965		

Yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023-yil yanvar-dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

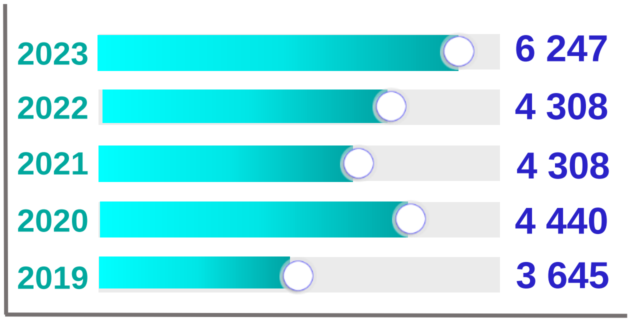

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

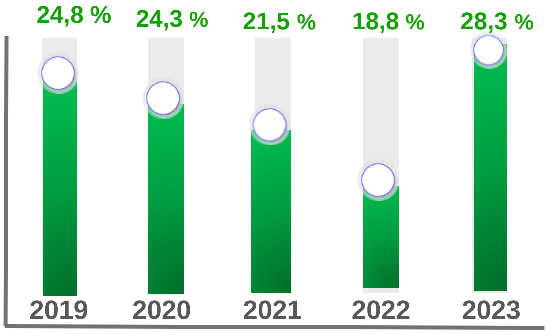

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

840
26,2 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

1 620
44,6 %

Sanoat

268
14,1 %

Qurilish

1 952
25,8 %

Savdo

203
20,7 %

Tashish va saqlash

338
25,2 %

Yashash va ovqatlanish

213
48,4 %

Axborot va aloqa

77
18,9 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

736
28,4 %

Boshqa turlar

Mamlakat iqtisodiyotining “sog‘lomligi”ni baholashning muhim omili – kichik biznes subyektlarining samarali faoliyat ko‘rsatishi bo‘lib, bu uning moslashuvchanligi va doimiy o‘zgaruvchan iqtisodiy vaziyatlarga moslasha olish ko‘rsatkichidir.

Shunda, 2023-yil yanvar-dekabr oylarida yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari soni 2022-yilning mos davriga nisbatan yashash va ovqatlanish 165 tadan 338 taga (o‘sish 173 taga), tashish va saqlash – 162 tadan 203 taga (o‘sish 41 taga) ko‘paydi.

Hududlar kesimida

Nukus sh.	1 259	22,5 %	Shumanay	245	49,5 %
Beruniy	596	32,0 %	Qorao‘zak	224	34,3 %
Qo‘ng‘irot	514	37,5 %	Qonliko‘l	191	32,5 %
Ellikqal’a	498	32,1 %	Taxtako‘pir	227	50,3 %
To‘rtko‘l	493	21,1%	Nukus	183	22,3 %
Amudaryo	527	28,2 %	Mo‘ynoq	168	27,8 %
Chimboy	307	31,9 %	Taxiatosh	169	25,8 %
Xo‘jayli	313	26,9 %	Bo‘zotov	89	24,9 %
Kegayli	244	33,2 %			

Faoliyat ko‘rsatayotgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

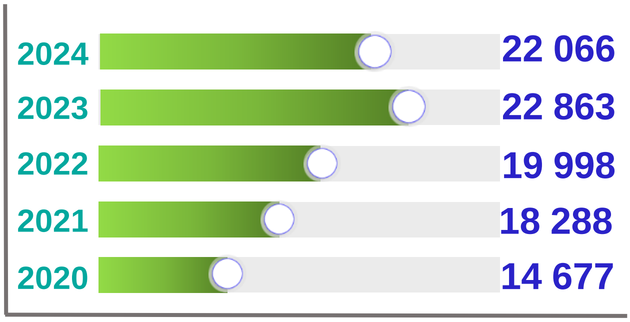

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

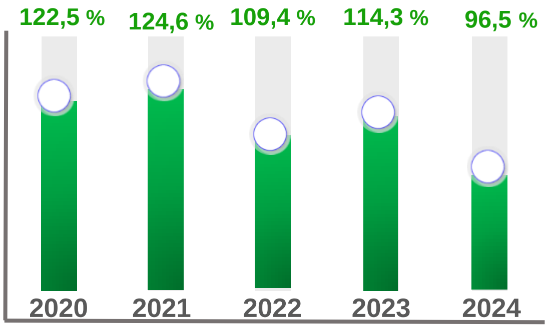

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

jamiga nisbatan ulushi

3 206
14,5 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

3 634
16,5 %

Sanoat

1 903
8,6 %

Qurilish

7 564
34,3 %

Savdo

981
4,5 %

Tashish va saqlash

1 341
6,1 %

Yashash va ovqatlanish

440
2,0 %

Axborot va aloqa

408
1,8 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

2 589
11,7 %

Boshqa turlar

Tumanlar kesimda eng ko‘p kichik biznes subyektlari Nukus shahrida (25,4 foiz), To‘rtko‘l (10,6 foiz), Beruniy (8,4 foiz), Amudaryo (8,5 foiz)va Ellikqal’a (7,0 foiz) tumanlarida faoliyat ko‘rsatmoqda. Ushbu tumanlarda jami kichik biznes subyektlari soningin 50 foizdan ortig‘i faoliyat ko‘rsatmoqda.

Ma’lumki ayni paytda kichik biznes subyektlari iqtisodiyotning deyarli barcha tarmoqlarida ilg‘or faoliyat yuritmoqda.

Hududlar kesimida

Nukus sh.	5 602	Kegayli	736
To‘rtko‘l	2 331	Qorao‘zak	653
Beruniy	1 863	Taxiatosh	654
Amudaryo	1 867	Mo‘ynoq	604
Ellikqal’a	1 550	Qonliko‘l	588
Qo‘ng‘irot	1 372	Shumanay	495
Xo‘jayli	1 162	Taxtako‘pir	451
Chimboy	961	Bo‘zotov	357
Nukus	820		

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Amudaryo	374
Nukus	331
To‘rtko‘l	345
Beruniy	302
Kegeyli	198
Qo‘ng‘irot	197
Ellikqal’a	191
Qonliko‘l	181
Chimboy	167
Xo‘jayli	148
Nukus sh.	129
Mo‘ynoq	137
Qorao‘zak	133
Bo‘zotov	119
Shumanay	107
Taxiatosh	93
Taxtako‘pir	115

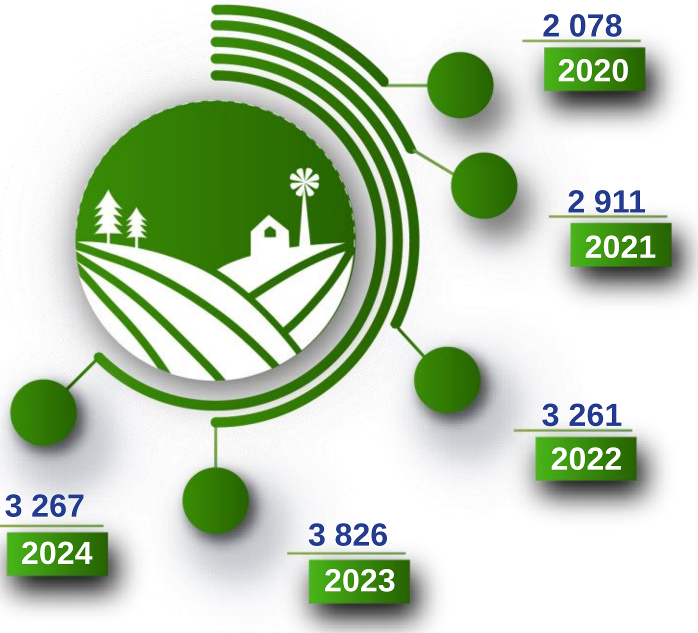

O‘zbekiston Respublikasida mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini ta’minlashga qaratilgan qishloq xo‘jaligini rivojlantirishning chuqur o‘ylangan strategiyasi izchil amalga oshirilmoqda.

Davlatimiz iqtisodiy va ijtimoiy islohotlarining muhim tarkibiy qismlaridan biri meva-sabzavot yetishtirishga qaratilgan. Bunday yondashuv aholi ehtiyojlarini to‘liq ta’minlash, ularning salomatligini saqlash va bandlik shart-sharoitlarini yaratishda asosiy yo‘nalishlardan biriga aylandi.

Baliq ovlash va akvakultura

O‘rmonchilik va yog‘och tayyorlash

Dehqonchilik va chorvachilik, ovchilik va bu sohalarda xizmat ko‘rsatish

Sanoat yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Nukus sh.	661
Amudaryo	375
Ellikqal’a	346
To‘rtko‘l	338
Beruniy	290
Qo‘ng‘irot	280
Xo‘jayli	207
Qorao‘zak	167
Chimboy	159
Mo‘ynoq	148
Taxiatosh	139
Kegeyli	120
Taxtako‘pir	118
Nukus	101
Shumanay	75
Qonliko‘l	82
Bo‘zotov	60

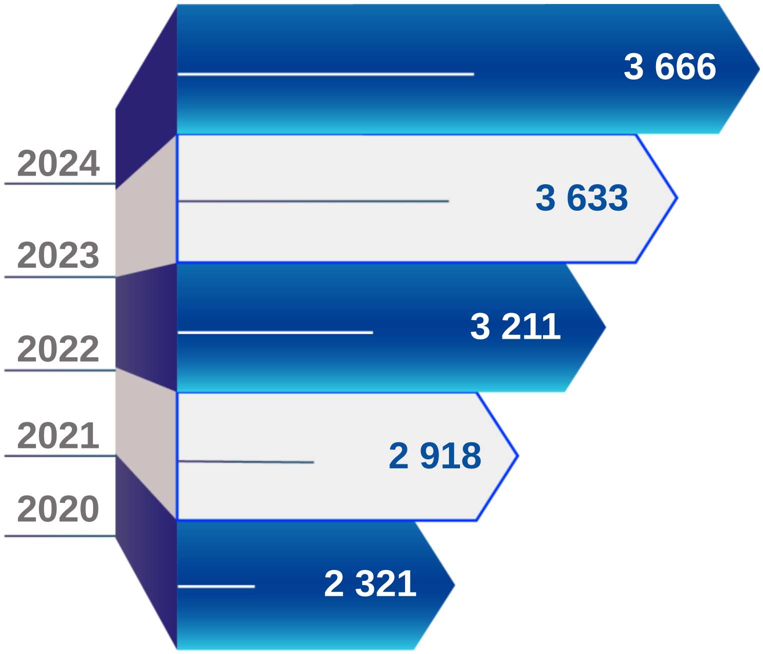

Sanoat tarmog‘i iqtisodiy tarmoqlar ichida eng yuqori salohiyatga ega bo‘lgan tarmoqlardan hisoblanadi. So‘nggi uch yil ichida faoliyat ko‘rsatayotgan sanoat korxonalari sonining o‘sish sur’ati 114,2 foizni tashkil etdi.

Sanoat korxonalari soni jami korxona va tashkilotlarning 14,1 foiz ulushini tashkil etdi. Shundan – 91,9 foizini ishlab chiqarish sanoati (o‘tgan yilning mos davriga nisbatan o‘sish 101,2 foiz); 4,8 foizini tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash (o‘sish 89,8 foiz); 2,5 foizini suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish (o‘sish 123,1 foiz) va 0,8 foizini elektr, gaz bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash (o‘sish 90,9 foiz) tashkil etgan.

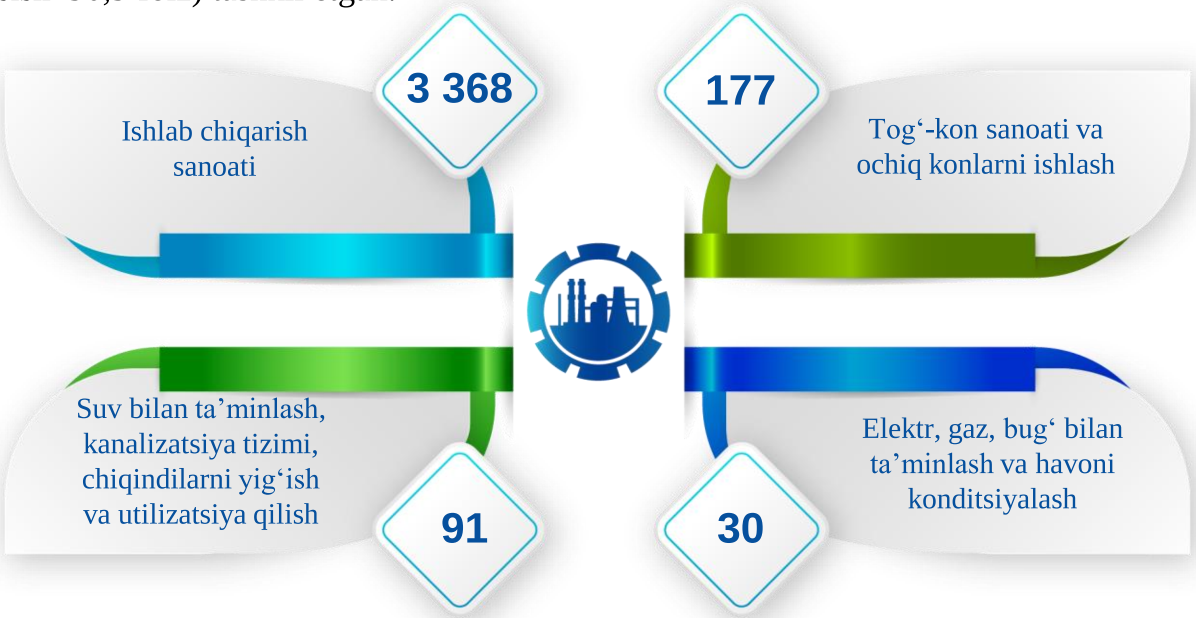

Qurilish faoliyati bilan shug‘ullanayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024-yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Nukus sh	849
To‘rtko‘l	145
Ellikqal’a	114
Xo‘jayli	111
Qo‘ng‘irot	91
Beruniy	91
Nukus	93
Amudaryo	81
Taxiatosh	59
Kegeyli	52
Qorao‘zak	51
Chimboy	50
Qonliko‘l	37
Mo‘ynoq	36
Shumanay	29
Bo‘zotov	19
Taxtako‘pir	23

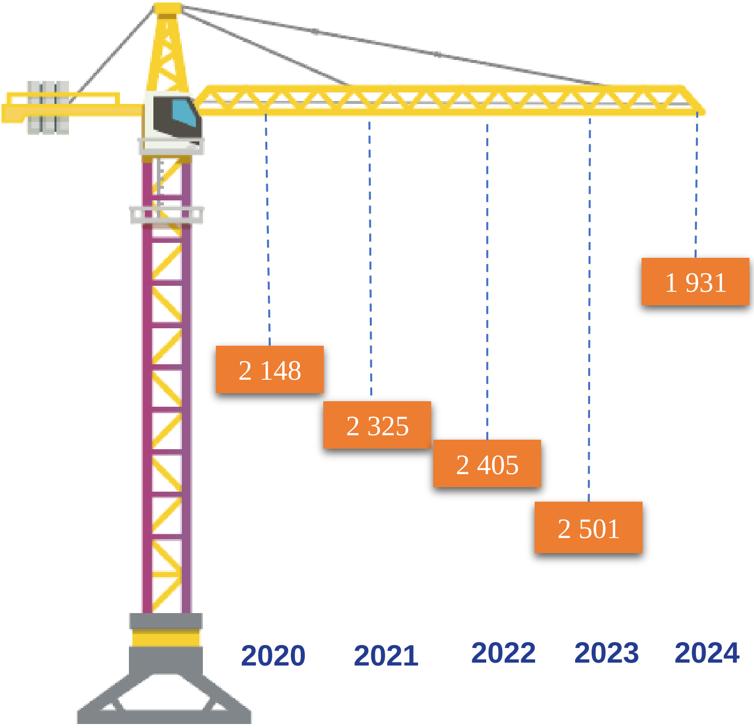

O‘zbekistonda qurilish sanoati iqtisodiyotning ustuvor tarmog‘i sifatida belgilangan. Qurilish sanoatining yo‘nalishlari bo‘yicha o‘tkazilgan tahlil shuni ko‘rsatdiki:

- binolar va inshootlar qurish yo‘nalishi 55,9 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 72,4 foizni tashkil etgan;
- fuqarolik obyektlarini qurish yo‘nalishi 16,4 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 92,7 foizni tashkil etgan;
- ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari yo‘nalishi 27,7 foiz ulushni va 80,0 foiz o‘sish sur’atini tashkil etdi.

316 Fuqarolik obyektlarini qurish

536 Ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari

1 079 Bino va inshootlar qurish

Savdo sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Nukus sh	2 112
To‘rtko‘l	879
Beruniy	717
Amudaryo	643
Ellikqal’a	549
Qo‘ng‘irot	406
Xo‘jayli	404
Chimboy	385
Taxiatosh	248
Shumanay	203
Kegeyli	204
Qonliko‘l	181
Nukus	162
Qorao‘zak	156
Mo‘ynoq	162
Taxtako‘pir	100
Bo‘zotov	58

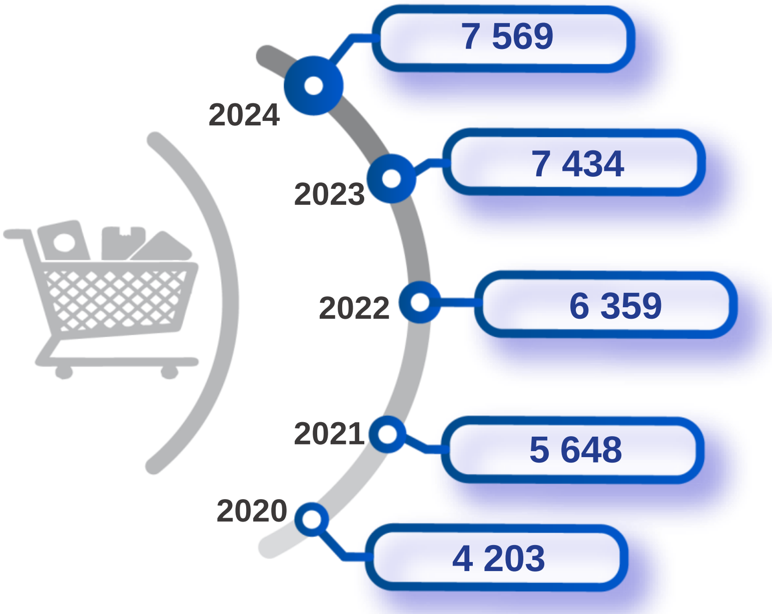

Tahlillar shuni ko‘rsatdiki, respublikada faoliyat ko‘rsatayotgan har uchinchi korxona savdo sohasida faoliyat yuritadi, ularning 99,9 foizi yoki 7 564 tasi kichik biznes subyektlariga to‘g‘ri keladi.

Savdo sohasining yo‘nalishlar bo‘yicha taqsimoti quyidagicha:

- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo yo‘nalishi 65,0 foiz ulushni tashkil etgan bo‘lib, 2023-yilning mos davri bilan solishtirilganda o‘sish sur’ati 98,1 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo yo‘nalishida 24,9 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati 108,0 foizga oshgan;
- avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta’mirlash yo‘nalishida 10,1 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati 113,3 foizga oshgan.

769
Avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta’mirlash

1 882
Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo

4 918
Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Nukus sh	388
Amudaryo	161
To‘rtko‘l	135
Qo‘ng‘irot	112
Ellikqal’a	105
Beruniy	102
Xo‘jayli	65
Chimboy	51
Kegeyli	45
Qonliko‘l	32
Mo‘ynoq	30
Qorao‘zak	30
Taxiatosh	26
Shumanay	23
Taxtako‘pir	18
Nukus	13
Bo‘zotov	12

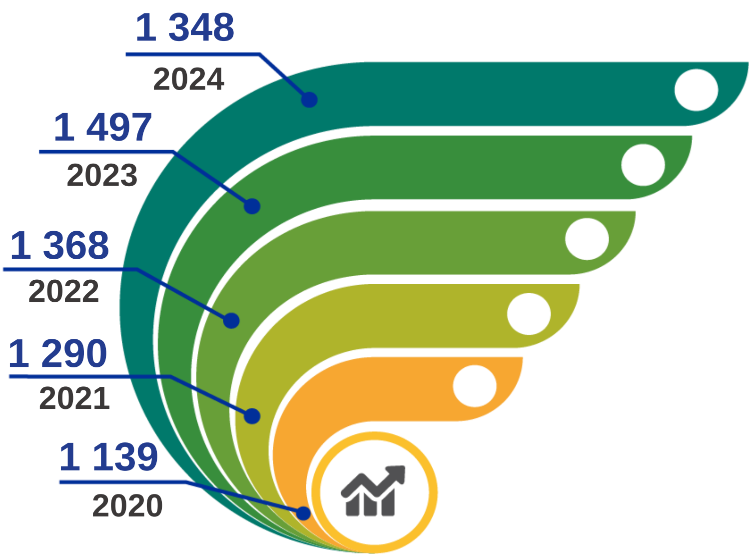

2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar o‘sish sur’ati 2020-yilning mos davriga nisbatan 118,3 foizni tashkil etdi. Ushbu xizmatlar sohasi tahlili shuni ko‘rsatdiki:

- mehmonxonalar, turistik oromgohlar, dam olish va ko‘ngilochar parklar yashash bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosiy faoliyati hisoblanib, 2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning 7,5 foiz ulushini tashkil etdi;

- restoran va buyurtma bo‘yicha oziq–ovqat va ovqat mahsulotlarini yetkazish, oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosi hisoblanib, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasining 92,5 foiz ulushini tashkil etdi.

101 — Yashash bo‘yicha xizmatlar

1 247 — Oziq- ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar

Axborot va aloqa sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024-yil 1-yarvar holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Nukus sh.	198
Qo‘ng‘irot	42
Chimboy	33
Beruniy	32
Ellikqal’a	23
Xo‘jayli	23
Amudaryo	22
To‘rtko‘l	20
Nukus	18
Kegeyli	15
Mo‘ynoq	11
Taxiatosh	9
Shumanay	7
Qorao‘zak	7
Qonliko‘l	8
Taxtako‘pir	5
Bo‘zotov	3

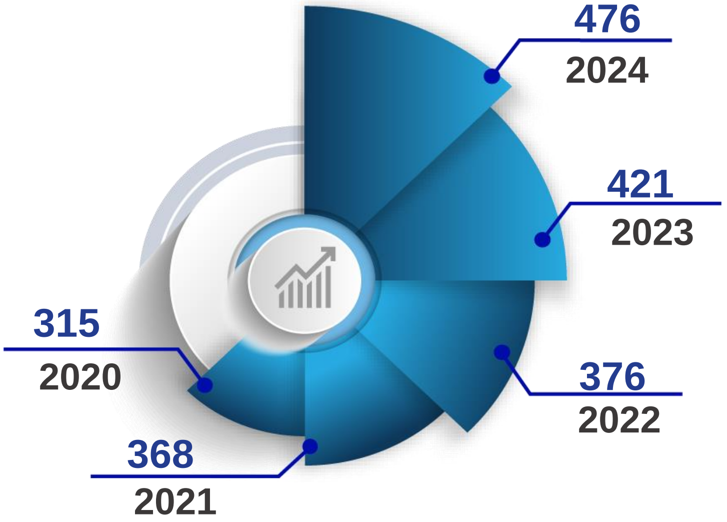

2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra noshirlik faoliyati, kino-videofilmlar, televizion dasturlar, fonogrammalar va musiqali yozuvlarni ishlab chiqish yo‘nalishlarida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni axborot va aloqa sohasining 20,8 foizini tashkil etdi;

Dasturlar yaratish bo‘yicha faoliyat va teleko‘rsatuv va radioeshittirishlar hamda aloqa yo‘nalishlaridagi korxonalar soni axborot va aloqa sohasining 26,9 foizi ulushni tashkil etdi;

Kompyuter dasturlashtirish va axborot xizmati ko‘rsatish yo‘nalishlarida esa korxonalar soni, axborot va aloqa sohasidagi korxona va tashkilotlarning 52,3 foizini tashkil etdi.

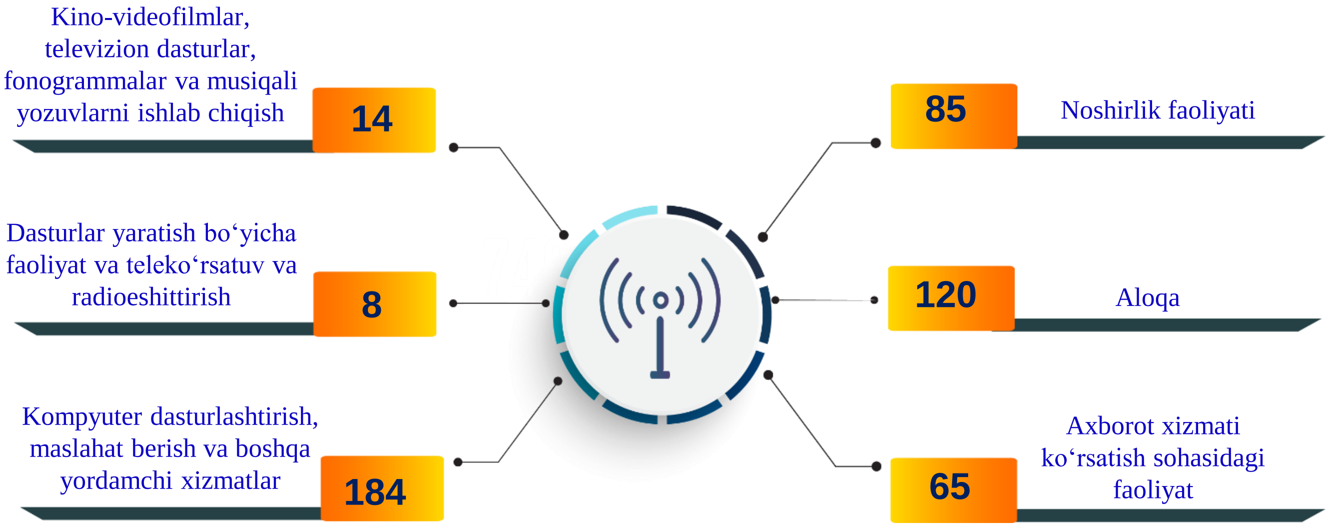

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Nukus sh	189
Amudaryo	40
Beruniy	36
Qo‘ng‘irot	35
Xo‘jayli	33
Ellikqal’a	35
To‘rtko‘l	32
Chimboy	18
Kegeyli	15
Taxiatosh	16
Nukus	12
Taxtako‘pir	7
Shumanay	5
Qorao‘zak	5
Qonliko‘l	4
Mo‘ynoq	4
Bo‘zotov	1

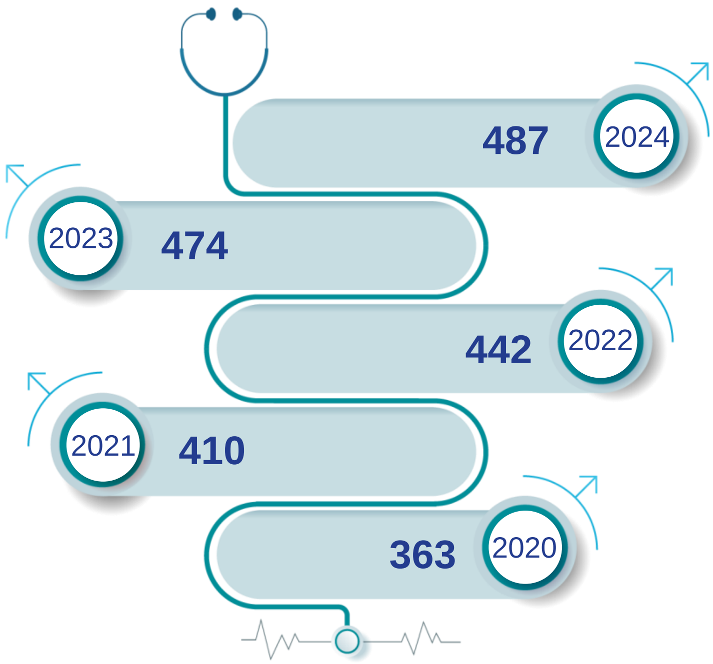

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan jami korxona va tashkilotlarning – 487 ta yoki 1,9 foiz ulushi tadbirkorlik subyektlari hissasiga to‘g‘ri kelgan.

Yo‘nalishlar bo‘yicha tahlil shuni ko‘rsatdiki:

94,5 foiz korxonalar sog‘liqni saqlash yo‘nalishiga to‘g‘ri kelib, o‘sish sur’ati 2023-yilning mos davriga nisbatan 102,9 foizni tashkil etdi;

Yashash uchun joy bilan ta’minlangan holda parvarishlash yo‘nalishidagi korxonalar soni 3,7 foizni tashkil etib, o‘sish sur’ati 105,9 foizni tashkil etdi;

Yashash uchun joy bilan ta’minlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish yo‘nalishidagi korxonalar soni ushbu sohaning 1,8 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 90,0 foizni tashkil etdi;

Yashash uchun joy bilan ta’minlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish
9

Yashash uchun joy bilan ta’minlangan holda parvarishlash
18

Sog‘liqni saqlash sohasidagi faoliyat
460

Tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Nukus sh.	316
To‘rtko‘l	159
Qo‘ng‘irot	72
Ellikqal’a	63
Amudaryo	62
Beruniy	55
Chimboy	43
Xo‘jayli	45
Mo‘ynoq	32
Qorao‘zak	33
Kegeyli	27
Nukus	22
Taxiatosh	19
Taxtako‘pir	17
Bo‘zotov	9
Shumanay	8
Qonliko‘l	6

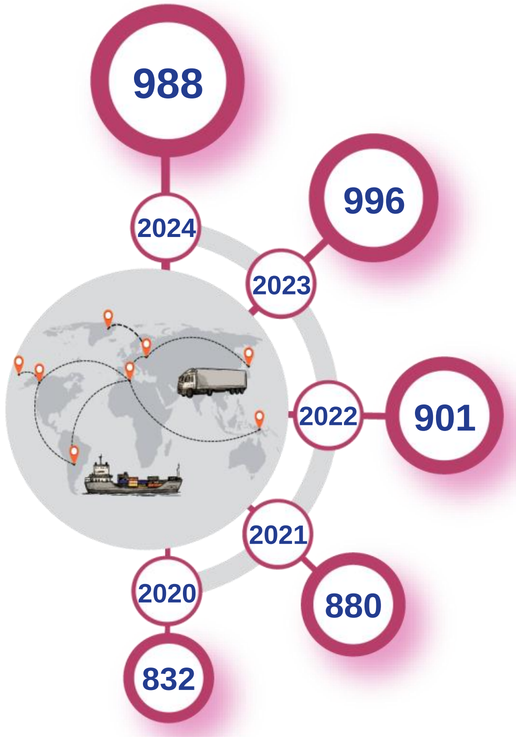

2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar jami respublikadagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonaning 3,8 foiz ulushini tashkil etdi.

Quruqlikdagi va quvur transporti yo‘nalishida tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning 81,5 foiz ulushni tashkil etdi;

Ombor xo‘jaligi va yordamchi transport yo‘nalishining 17,2 foiz ulushni tashkil etdi;

Pochta va kuryerlik yo‘nalishi 1,1 foiz ulushni tashkil etdi;

Havo transporti yo‘nalishida tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat yuritayotgan korxona va tashkilotlar 0,1 foiz ulushni tashkil etdi;

Suv transporti yo‘nalishidagi korxonalar 0,1 foiz ulushni tashkil etdi.

Suv transporti	Havo transporti	Pochta va kuryerlik faoliyati	Ombor xo‘jaligi va yordamchi transport faoliyati	Quruqlikdagi va quvur transporti
1	1	11	170	805

Tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha umumiy ma’lumot

2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

	Tadbirkorlik subyektlari soni	Tadbirkorlik subyektlarining jamiga nisbatan ulushi
mas’uliyati cheklangan jamiyat	17 171	77,5 %
Xususiy korxona	2 375	10,7 %
Oilaviy korxona	2 173	9,8 %
Aksiyadorlik jamiyat	20	0,1 %
Boshqalar	412	1,9 %

Tashkiliy-huquqiy shakl deganda, subyekt tomonidan mulkning biriktirilishi, shakllantirilishi va undan foydalanish usuli hamda uning bundan kelib chiquvchi huquqiy holati va faoliyat maqsadi tushuniladi. Shuningdek, quyidagilar bilan bog‘liq masalalarni hal qilishda foydalaniladi:

- xo‘jalik yurituvchi subyektlar to‘g‘risidagi ma’lumotlarni o‘z ichiga olgan registr, reyestr va kadastrlarning axborot resurslarini shakllantirish;
- tashkiliy-huquqiy shakllar doirasida statistika ma’lumotlarini ishlab chiqish;
- idoralararo axborot almashinishini ta’minlash;
- ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni va hodisalarni tahlil qilish va prognozlashtirish.

Yangi tashkil etilgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar to‘g‘risida ma’lumot

2023-yil yanvar-dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

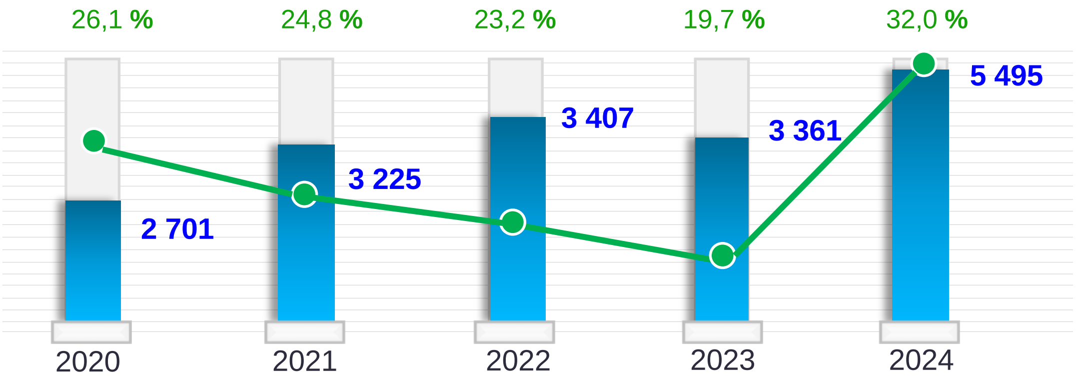

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

764

28,3 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

1 320

49,9 %

Sanoat

258

14,7 %

Qurilish

1 754

30,9 %

Savdo

188

20,8 %

Tashish va saqlash

269

35,1 %

Yashash va ovqatlanish

200

54,5 %

Axborot va aloqa

62

21,3 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

680

33,1 %

Boshqa turlar

Mas’uliyati cheklangan jamiyati – bir yoki bir necha shaxs tomonidan ta’sis etilgan, ustav fondi (ustav kapitali) ta’sis hujjatlari bilan belgilangan miqdorda ulushlarga bo‘lingan xo‘jalik jamiyati hisoblanadi. Mas’uliyati cheklangan jamiyatning ishtirokchilari uning majburiyatlari bo‘yicha javobgar bo‘lmaydilar va jamiyat faoliyati bilan bog‘liq zararlar uchun o‘zlari qo‘shgan hissalari qiymati doirasida javobgar bo‘ladilar.

Hududlar kesimida

Nukus sh.	1 138	Shumanay	232
Beruniy	546	Qorao‘zak	211
Qo‘ng‘irot	460	Nukus	169
Amudaryo	490	Mo‘ynoq	164
Ellikqal’a	386	Qonliko‘l	153
To‘rtko‘l	330	Taxtako‘pir	170
Chimboy	299	Taxiatosh	152
Xo‘jayli	279	Bo‘zotov	80
Kegeyli	236		

Faoliyat ko‘rsatayotgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar to‘g‘risida ma’lumot

2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

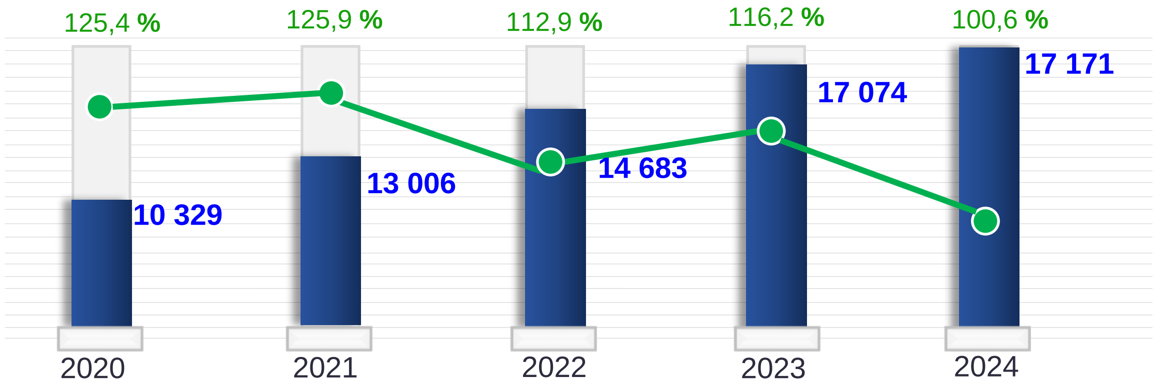

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

jamiga nisbatan ulushi

2 703
15,7%

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

2 643
15,4%

Sanoat

1 760
10,2 %

Qurilish

5 683
33,1 %

Savdo

905
5,3 %

Tashish va saqlash

767
4,5 %

Yashash va ovqatlanish

367
2,1 %

Axborot va aloqa

291
1,7 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

2 052
12,0 %

Boshqa turlar

2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra faoliyat ko‘rsatayotgan 22,1 mingta tijorat korxona va tashkilotlarining 17,1 mingtasi mas’uliyati cheklangan jamiyatlar ulushiga to‘g‘ri keladi. Mazkur jamiyatlar mamlakatimizda tadbirkorlik faoliyatining eng keng tarqalgan shakli hisoblanadi.

Hududlar kesimida

Nukus sh.	4 733	Kegeyli	644
To‘rtko‘l	1 610	Qorao‘zak	570
Beruniy	1 439	Mo‘ynoq	523
Amudaryo	1 425	Taxiatosh	440
Qo‘ng‘irot	1 046	Shumanay	339
Ellikqal’a	965	Qonliko‘l	346
Xo‘jayli	935	Bo‘zotov	320
Chimboy	831	Taxtako‘pir	298
Nukus	707		

Faoliyat ko‘rsatayotgan xususiy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

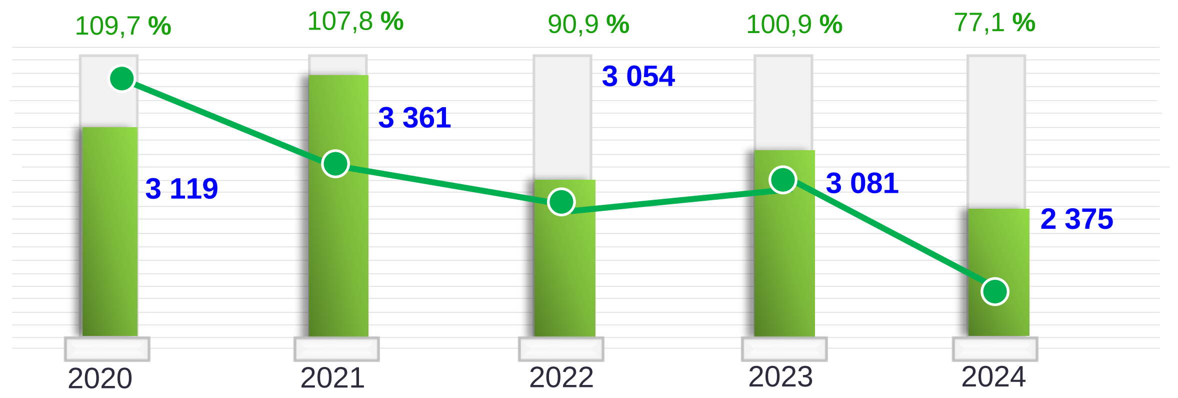

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

jamiga nisbatan ulushi

165 — 6,8 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

332 — 14,2 %

Sanoat

118 — 5,2 %

Qurilish

1 019 — 43,0 %

Savdo

58 — 2,3 %

Tashish va saqlash

221 — 9,3 %

Yashash va ovqatlanish

55 — 2,3 %

Axborot va aloqa

69 — 2,9 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

338 — 14,0 %

Boshqa turlar

Xususiy korxona – mulkdor yagona jismoniy shaxs tomonidan tuzilgan va boshqariladigan tijoratchi tashkilot deb e’tirof etiladi. Xususiy korxona tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shaklidir.

2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, faoliyat ko‘rsatayotgan xususiy korxonalar soni o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 77,1 foizni tashkil etdi.

Hududlar kesimida

Nukus sh.	521	Chimboy	89
Ellikqal’a	360	Qonliko‘l	86
Beruniy	213	Taxtako‘pir	77
To‘rtko‘l	217	Kegeyli	51
Qo‘ng‘irot	193	Qorao‘zak	44
Shumanay	130	Mo‘ynoq	43
Taxiatosh	108	Nukus	32
Amudaryo	109	Bo‘zotov	10
Xo‘jayli	92		

Faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

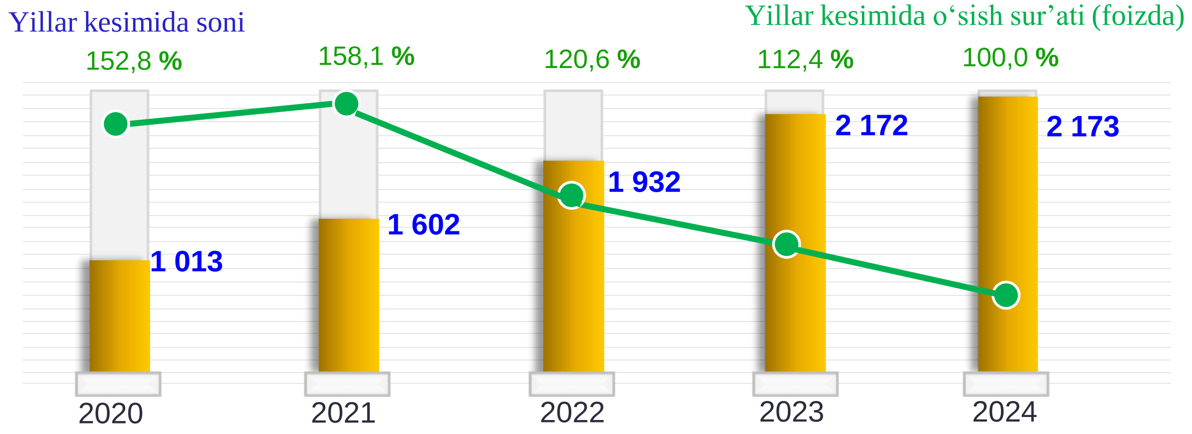

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

jamiga nisbatan ulushi

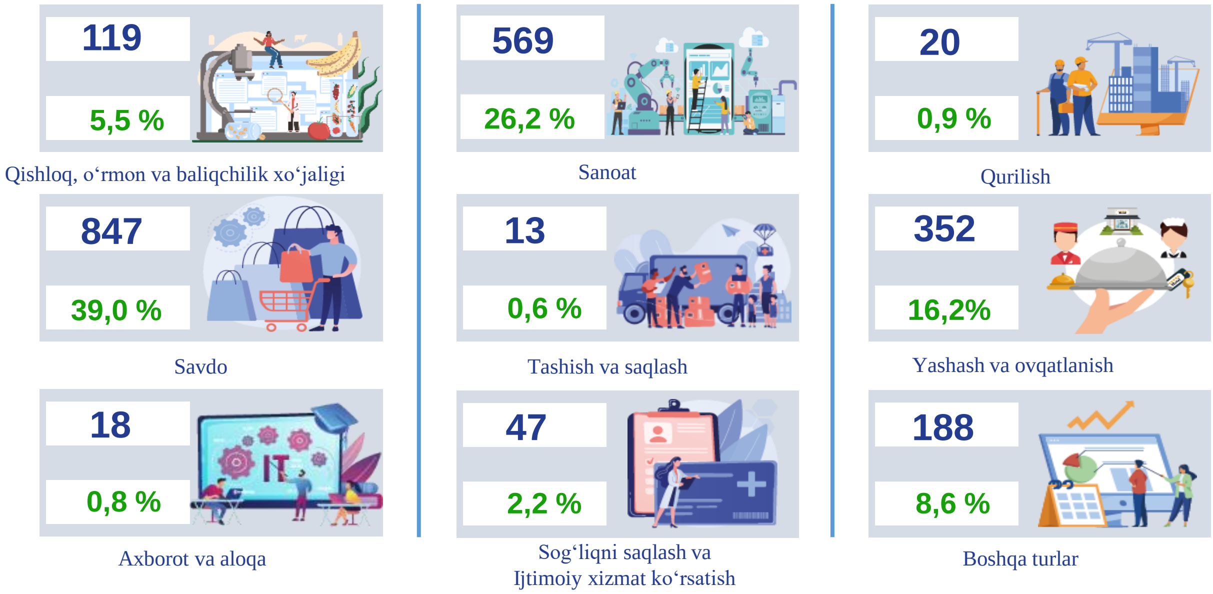

Oilaviy korxona – uning ishtirokchilari tomonidan tovarlar ishlab chiqarish (ishlar bajarish, xizmatlar ko‘rsatish) va realizatsiya qilishni amalga oshirish uchun ixtiyoriy asosda, oilaviy korxona ishtirokchilarining ulushli yoki birgalikdagi mulkida bo‘lgan umumiy mol-mulk, shuningdek, oilaviy korxona ishtirokchilaridan har birining mol-mulki negizida tashkil etiladigan kichik tadbirkorlik subyektidir.

Yuridik shaxs sifatida davlat ro‘yxatidan o‘tib, faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra 2020-yilning mos davriga nisbatan 1 160 taga ko‘payganligini ko‘rishimiz mumkin.

Hududlar kesimida

To‘rtko‘l	479	Taxtako‘pir	69
Nukus sh.	318	Nukus	61
Amudaryo	304	Mo‘ynoq	29
Ellikqal’a	205	Qorao‘zak	25
Beruniy	164	Kegeyli	26
Qo‘ng‘irot	108	Chimboy	22
Qonliko‘l	121	Shumanay	22
Xo‘jayli	117	Bo‘zotov	13
Taxiatosh	90		

Faoliyat ko‘rsatayotgan chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumot

2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

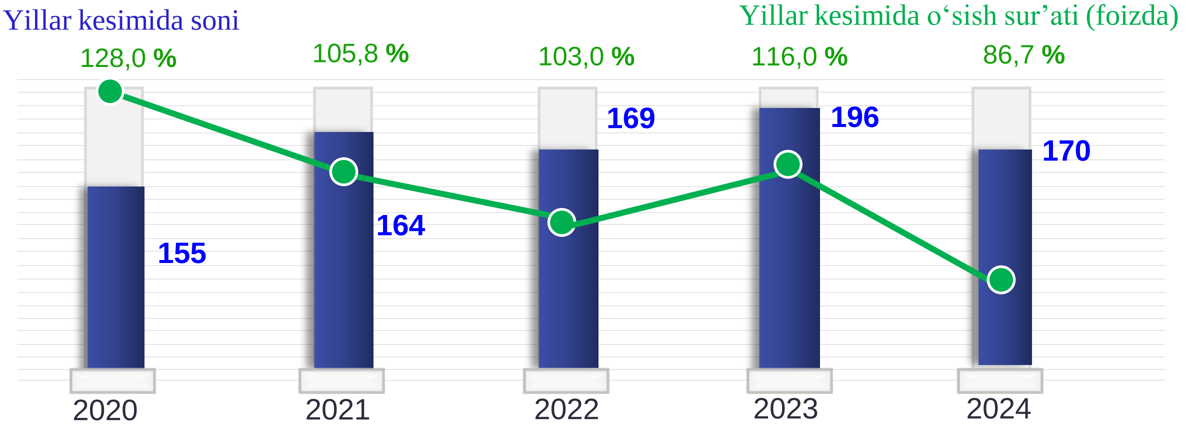

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

jamiga nisbatan ulushi

29 — 17,1 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

84 — 49,4 %

Sanoat

9 — 5,3 %

Qurilish

25 — 14,7 %

Savdo

2 — 1,2 %

Tashish va saqlash

4 — 2,3 %

Yashash va ovqatlanish

-

Axborot va aloqa

2 — 1,2 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

15 — 8,8 %

Boshqa turlar

Chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxonalar – korxonaning ustav jamg‘armasida norezidentlar, chet el yuridik shaxslari (chet el firmalarining filial va bo‘linmalari), chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar mulki ishtirokidagi korxonalar hisoblanadi.

Keyingi besh yilda chet el investitsiyasi ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni 155 dan 170 taga yoki 109,7 foizga oshgan.

Hududlar kesimida

Nukus sh.	37	Beruniy	6
Mo‘ynoq	32	Bo‘zotov	7
Qo‘ng‘irot	14	Xo‘jayli	8
Nukus	8	Amudaryo	6
Qonliko‘l	8	Taxtako‘pir	2
Qorao‘zak	8	Chimboy	3
Kegeyli	8	Shumanay	2
Taxiatosh	7	Ellikqal’a	4
To‘rtkol	10		

Davlatlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxonalar to‘g‘risida ma’lumot

2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

chet el korxonalar		qo‘shma korxonalar
30	Xitoy Xalq Respublikasi	23
14	Rossiya Federatsiyasi	20
8	Qozog‘iston Respublikasi	7
10	Turkiya Respublikasi	7
8	Janubiy Koreya	2
19	Boshqa davlatlar	22

O‘zbekistonning yangi tashqi siyosatini asosiy xususiyatlari bu ochiqlik, uzoq muddatli barqaror rivojlanishning ustuvor yo‘nalishlariga e’tibor berish, qo‘shni davlatlar bilan yaxshi qo‘shnichilik munosabatlarini mustahkamlash, xalqaro hamkorlikni beg‘araz asosda kengaytirishdir.

Buning samarasida, bugungi kunda O‘zbekiston iqtisodiyotning turli tarmoqlarida tadbirkorlik faoliyatini yuritish va investitsiyalarni jalb qilish uchun zarur bo‘lgan ichki sharoitlarni yaratish jarayonini rag‘batlantirishga qaratilgan izchil islohotlar amalga oshirilayotgani kuzatilmoqda.

Shuningdek, chet el investitsiyasi ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalardan 81 tasi qo‘shma korxonalar, 89 tasi chet el korxonalari hisobiga to‘g‘ri keldi.

Xitoy Xalq Respublikasi — **Rossiya Federatsiyasi**

Qozog‘iston Respublikasi — **Turkiya Respublikasi**

Janubiy Koreya — **Boshqa davlatlar**

Hududlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan chet el va qo‘shma korxonalar soni to‘g‘risida ma’lumot

2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

chet el korxonalar		qo‘shma korxonalar
20	Nukus sh.	17
16	Mo‘ynoq	16
6	Qo‘ng‘irot	8
4	Qonliko‘l	4
6	Nukus	2
3	Qorao‘zak	5
3	Kegeyli	5
6	Taxiatosh	1
5	To‘rtko‘l	5
4	Beruniy	2
1	Bo‘zotov	6
4	Xo‘jayli	4
4	Amudaryo	2
1	Taxtako‘pir	1
1	Chimboy	2
2	Shumanay	-
3	Ellikqal’a	1

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri – real vaqt rejimida yangilab boriladigan ma’lumotlardan iborat bo’lgan axborot-ma’lumotnoma turidagi avtomatlashtirilgan tizim hisoblanib, yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta’minlaydi.

Ro‘yxatga olingan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestrida mavjud bo‘lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko‘rsatayotgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to‘g‘risidagi ma’lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Yuridik shaxslarning faollik darajasi – ma’lum bir davrda faoliyat ko‘rsatmayotgan yuridik shaxslarning jami ro‘yxatdan o‘tgan yuridik shaxslarga nisbatining foizdagi ifodasi.

Kichik korxona va mikrofirmalar – O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016-yil 24-avgustdagi “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o‘tish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 275- son qarorining 1- ilovasiga muvofiq, kichik tadbirkorlik subyektlariga tegishli bo‘lgan korxonalar va tashkilotlar.

Chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxonalar – norezidentlar ishtirokidagi korxonalar, xorijiy yuridik shaxslar (xorijiy firmalarning filiallari va bo‘limlari), korxonaning ustav fondida chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar ishtirok etgan korxonalar.

Ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligining Davlat xizmatlari markazi ma’lumotlar bazasi asosida 2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) shakllantirildi.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri

Tashqi foydalanuvchilar, bevosita Statistika agentligining www.qrstat.uz rasmiy saytida real vaqt rejimida, so‘ralayotgan yuridik shaxsning (STIR) kodini kiritib, axborotlarni bepul olishlari mumkinligi belgilab qo‘yilgan.

Statistik registrlarni yuritish bo‘limi
Tel.: (61) 222-78-37